Ч. 102 (14.645). Львів, четвер 13. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Генрик Яґода — поляк з Галичини?

Читаємо в американських українських газетах:

„З Нюарку, Н. Дж., повідомляють нас, що недавно арештований і поставлений перед суд Генрик Ягода не є жид ані москаль, але латинник із села Бірки Великі, повіт Тернопіль, у Галичині. Він у селі вважався за поляка. Дійсне перше імя його є Ваврик.

Ягода був в австрійській армії і як полонений дістався до Росії, де після революції перейшов до большевиків. Потім з большевицькою армією був у Галичині й допускався жорстокостей у своїм ріднім селі. Може це помогло йому в дальшій карієрі.

Його брат живе в Нюарку".

Цю вістку подаємо з журналістичного обовязку.

ВЕЛИЧАВА КОРОНАЦІЯ

англійського короля.

Вестмінстерський собор потонув у середу 12. ц. м. у такому блеску, що його не може уявити собі людина з найбуйнішою фантазією. Вже вранці стали напливати до собору запрошені гості на коронацію. Деякі з них переконувалися, на яких трибунах є їх місця і переходили спеціяльно збудованим на коронацію входом до палати льордів на сніданя. Там снідали вже **льорди у своїх коронаційних одягах з коронами на головах у товаристві своїх подруг, теж у святочних шатах з тіярами на головах. Разом з ними снідали міністри, посли палати громад та інші достойники.**

ШІСТЬ МІЛІОНІВ ЛЮДЕЙ НА КОРОНАЦІЇ.

Ціле населення Льондону стануло здовж **8-милевої траси походу. Панує нечуваний стиск. В осередку Льондону завмерло всяке життя. Банки і бюра замкнені. Лише вікна домів і дахи переповнені цікавими, які від кількох годин ждуть на похід.** Найбільші маси народу зійшлися біля Бекінґгемської палати і Вестмінстерської палати.

Коло год. 8-ої рано дорога до Бекінґгемської палати була щільно виповнена цікавими. По обох боках вулиці військо творило шпалір.

ПОХІД ДО СОБОРУ.

Коло год. 8.30 рано виїхали перші самоходи з делегатами чужих держав, між ними мін. Бек, з льордом Мерсеєм, у товаристві інших членів делегації. За самоходами появилися карити з членами королівської родини. В першому повозі сиділа сестра короля кн. Мері з доньками короля: Єлисаветою і Марґаретою. Їх поява викликала нечуваний ентузіязм юрби. Зокрема 35.000 дітей з льондонських шкіл з захопленням витали обі княжни, які невимовно радісно і живо реаґували на оклики. В черговому повозі їхали княжни Ґльостеру і Кенту, у третьому князь і княжна Кеннoвт, князь і княжна Етльон, кузини короля та його вуйки. Опісля у прегарній кариті виїхала з палати мати короля Марія з норвежською королевою, сестрою покійного короля Юрія V., в асисті гвардії. Поява королевої-вдови викликала велитенський ентузіязм.

ІДЕ КОРОЛЬ І КОРОЛЕВА.

Вкінці коло год. 10.30 виїхала з Бекінґгемської палати королівська пара з почотом. Перед королем їхали делеґації війська з усіх закутків імперії, а саме: військові відділи з Австралії, Нової Зеляндії, з Полудневої Африки, з Канади, з Індії. Всі роди зброї репрезентували **полеві маршали і льорди адміралітії в ґалевих одностроях на конях.** Перед самою королівською каритою їхали королівські адютанти і вкінці за ними гарна, історична, золота королівська карита, що її тягнуло 8 сивих коней. Ентузіязм народу дійшов до зеніту при появі королівської пари. Король і королева що хвилини схиляли голови дякуючи за вияви привязання і любови. Королівський почот замикало військо ґвардії під проводом начального вожда сивого, полевого маршала льорда Кевана. За ним у ґенеральських одностроях їхали брати короля: Генрих і кн. Юрій.

ТРОНИ В СОБОРІ.

Коло год. 10-ої Вестмінстерський собор був щільно переповнений. **Посередині собору стояли два королівські трони,** окружені представниками родової аристократії. Самих льордів було коло 400 в багряних плащах, прикритих пелеринами з білих горностаїв. Вони входили з коронами на голові, а за кожним із них ступав молодий паж в однострою. Засідаючи на своїх місцях ці достойники здіймали корони з голови і віддавали їх пажам, які стояли за трибунами льордів. З льордами сиділи їх дружини, які мали плащі з білих горностаїв з червоною атласовою підшивкою, на головах діядеми. **Всі трибуни заповнили представники аристократії, члени парляменту і домініяльних парляментів, високі державні урядовці у фраках та одностроях з ордерами. На найвищій трибуні засіло 300 журналістів.**

Ліворуч вівтаря, за королівськими тронами збудовано спец. льожу для королевої Марії, доньок короля та королівської родини. Праворуч вівтаря засіли в льожах голови делегацій чужих держав. По обох боках середущої нави засіли члени дипльоматичного корпусу.

ПОЧАТОК КОРОНАЦІЇ.

Перший увійшов до собору декан Вестмінстеру з вищим духовенством, себто єпископами та архиєпископами. Вхід декана є початком коронаційного богослуження. З обох боків середущої нави на трибунах засіло 200 членів славного вестмінстерського хору, що його зміцнили найкращі співаки з цілої Англії. Крім прегарного співу хору заграли прегарні нові органи й оркестра льондонської фільгармонії. Вхід голови англійської церкви кентберійського архиєпископа сповістили сурмачі, після чого розлягся спів хору та заграли органи. **За архиєпископом ступало чотирьох найвищих королівських достойників, які несли на багряних подушках інсиґнії королівської влади: перший — меч; другий — золоті остроги і перстень; третій — скиптр та яблуко; четвертий — корону, що ясніла від самоцвітів.**

ЯК ЩЕ ДОВГО?

З ПРИВОДУ ПРОТИУКРАЇНСЬКОЇ АКЦІЇ АПОСТОЛЬСЬКОЇ АДМІНІСТРАТУРИ НА ЛЕМКІВЩИНІ.

Львів, 12. травня 1937.

Як ще довго сучасна церковна траґедія Лемківщини зрушуватиме до глибини нашу терпеливість — це питання травестоване з Ціцеронового „Катилини", завдає собі сьогодні кожний свідомий український громадянин не тільки на самій Лемківщині, але і далеко поза її межами. На тему трагедії цієї цікавої і цінної частини українських етнографічних земель писалося у нас чимало, особливо від часу експерименту з тамошньою апостольською адміністратурою з осідком в Риманові для девяти лемківських деканатів греко-кат. перемиської епархії. Створення лемківської апостольської адміністратури сталося хізмі можі відома перемиського ординарія, а тімають зовкраїнська Парляментарна Репрезентаяких навіть меморіялом до Апостольської Столиємо під увастою інтервенцією у варшавського н бачимо, що лася звернути увагу рішальних цечі табори: інників на недоцільність вилучувати одиниця була зі звязку з її матірною перемиськоюмати власне на кожний випадок на шкідливістьхістів обстоює лемківську апостольську адмінісише проти грощенником з москвофільського табо

Сталося інакше і голосу нашої та бажання великої більшости сам утворення уського населення не взяли тоді під уо-медичного могла реґіональна концепція супроти ни з москвофільським ідеольоґічним змі ... у висліді на підставі конвенції між Ватиканом і польським урядом створено лемківську апостольську адміністратуру на час 10 літ, себто до 1944. р., хіба, що ні одна з договірних сторін не випо-вість її після того часу. Отже юридично не вилучено девяти лемківських деканатів зі звязку з перемиською епархією, лише на час тревання ап. адміністратури припинено там юрисдикцію перемиського ординарія, котрий — як відомо — має і дальше історичний титул єпископа перемиського, самбірського і сяніцького.

Церковна справа на Лемківщині це одна з найважливіших справ нашої греко-кат. Провінції. Цікавиться нею загал нашого свідомого громадянства. Цікавиться цією справою, очевидно, й Українська Парляментарна Репрезентація, свідома того, що церковну справу слід трактувати у дещо іншій площині, як інші справи Лемківщини, бо тут голос має і Ватикан, не тільки Варшава. Для облекшення долі Лемківщини теперішня президія УПР внесла окремі домагання до уряду з ділянки політичної і шкільної адміністрації та шкільного навчання та щоб не ставити ніяких перепон в діяльности українських культурно-освітніх, господарських та спортових товариств і кооператив. Окремо порушила вона теж і церковну справу.

І давніші і теперішні заходи Укр. Парл. Репрезентації остались по суті без успіху. Лемківську апостольську адміністратуру обсадили москвофілом пок. о. д-ром Василем Масцюхом, а після його смерти теж москвофілом о. д-ром Яковом Медвецьким, дарма, що були дуже поважні канидати українці. в церковній єрархії

високо поставлені особи, ревні і тактовні священики, зі заслугами для католицької церкви.

Зі зміною особи апостольського адміністратора відносини на Лемківщині у церковній ділянці не то, що не поліпшилися, навпаки, значно ще погіршилися, бо протиукраїнський курс там значно скріпився. У противенстві до пок. о. д-ра Масцюха, людини будь-що-будь особисто самостійної і енергійної та ознайомленої з тамошніми відносинами, лише безмежно користолюбної, його наслідник о. д-р Медвецький не знає взагалі публичного життя, у якому досі не брав ніколи ніякої найменшої навіть участи і як людина слабої волі підпав скорі під непереможний вплив москвофільської кліки.

З приводу його назначення висказали ми на сторінках „Діла" надію, що чейже не піде він слідами свого попередника та зуміє погодити своє становище з інтересами більшости лемківського населення, з національного боку свідомо українського й тому українське громадянство не ставить йому згори перепон та жде на його діла. При цьому звернули ми його увагу на справу виховання нового клиру і потребу її корисної розвязки. Як відомо, богословів з Лемківщини віддано на виховання до ченстоховської римо-кат. духовної семинарії в Кракові, де не здобудуть вони ні любови до своєї церкви, її історії і обрядів, ні тим більше знання потреб нашого народу.

Признаємо нині отверто, що у своїх сподіваннях щодо майбутньої діяльности о. д-ра Медвецького як апостольського адміністратора завелися ми на цілій лінії. Нагінка на українських священиків, ревних католиків і заслужених на місцях у скріпленні католицької віри своєї пастви та в поборюванні православія, яку започаткував ще перший апостольський адміністратор, під новою кермою зовсім не перевелася. Навпаки,

є
теперішньої церковної управи на усунути звідтам по змозі всіх діяль- ...них священиків і замінити їх мос- ...еремиської єпархії, а в будуччині ...нстоховської духовної семинарії,

21.00 Са...
ВІДЕНЬ
Для жінок
Для дітей,
(фрагмент),
форт., орк.,
цертах із ...
Вечір Верді...
музика., ДА...
14.00, 16.00 М...
Дута орк., ДР...
12.00, 18.45, 14....
21.00 Трансм.
варш. МІЛЯНО
19.00, 20.40 Р...
Орх. концерт.
МІНХЕН (...)
16.10 Для з...
Вок.-муз. ...

що про українські справи мабуть не більше будуть знати як про місії в центральній Африці.

Від довшого вже часу є ми свідками численної, здебільша примусової, еміграції українських священиків з Лемківщини у теперішню перемиську єпархію — і то найчастіше діяльних, а тим самим дуже цінних одиниць — та рівночасної іміграції на Лемківщину з перемиської єпархії останків москвофільського духовенства за згодою, а навіть на виразний зазив римнівської курії. На підставі постанов згаданої польсько-ватиканської конвенції така переміна кожночасно можлива.

Однак на цьому ще не кінець. Рівнорядно з нагінкою на українське духовенство йде чинна допомога москвофільським організаціям і товариствам з боку римнівської курії, у першу чергу для общества ім. М. Качковського, що на ділі є лише авангардою православія варшавсько-московського видання. Загально відомі теж випадки, що читальні Качковського одержували навіть даром церковний чи пак ерекціональний грунт за згодою теперішньої апостольської адміністратури.

Як сказано, теперішній апостольський адміністратор не рахується цілковито із сучасним дійсним життям на Лемківщині. За підшептами своїх москвофільських дорадників увів урядово у своїй курії етимольогічний правопис, щоб хоч у цей зовнішній спосіб приблизитися до Московщини. За попередньої адміністратури обовязував фонетичний правопис і вживано доволі чистої української мови. У своїх ходах о. д-р Медвецький забуває на одно, а саме, що Лемківщина, не зважаючи на давню неперебірчиву москвофільську і царсько-православну агітацію, національно відродилася у своїй величезній більшости, є вже українською і нею останеться. Національна українська стихія є там сьогодні непереможна не тільки біля Сянока, але і далеко на заході біля Мушини, про що мав я нагоду, як оборонець лемків, обвинувачених на українському національному підкладі, переконатися особисто з уст самих підсудних селян-лемків у салі розправ окружного суду в Новому Санчі. З цієї причини переслідування українського духовенства на Лемківщині апостольською адміністратурою при рівночасній чинній піддержці завмираючого москвофільства, вважаємо за експеримент безвиглядний, недоцільний і дуже шкідливий для інтересів греко-кат. церкви й поваги самої апостольської адміністратури. Дотеперішня практика й тактика о. д-ра Медвецького може викликати тільки протицерковні та протирелігійні настрої серед українських селян на Лемківщині, особливо серед одиниць палкіших та менше зрівноважених. Тут справді велика загроза, бо йде небезпечна гра з вогнем!

Сама собою кидається у вічі анальогія між діяльністю М. Бачинського як урядового комісаря „Народнього Дому" у Львові і діяльністю о. д-ра Медвецького як апостольського адміністратора Лемківщини. Оба москвофіли, оба раніше нікому невідомі „деятелі" й оба ставленики тої самої неприхильної нам концепції. Комісарщина М. Бачинського знищила зовсім нашу найстаршу і найбагатшу національну установу, як це знаємо сьогодні з недавніх джерельних статтей в „Ділі". При великих зусиллях і чималих жертвах ведеться там санація. Не менше загрозливою є теж і діяльність лемківської апостольської адміністратури, тільки в іншій площині і на іншій ділянці, на які наше громадянство не має безпосереднього впливу. Остаточний вислід буде і там той самий, себто занепад і руїна й тому необхідно завернути чим скоріше з дотеперішнього шляху.

„Restitutio in integrum" — повороту до часів з перед 1934. р., себто до привернення на Лемківщині повної юрисдикції властивого перемиського ординарія, хвилево не можна перевести. Зрештою про це рішають безпосередньо не наші

...ВСЬКИЙ.

„Державність".

„...авність": Матеріяли до Історії Війська Укр...ського. Збірник 6. Каліш 1936 р. Видання Українського Воєнно-історичного Товариства.

Коли ген. Галкин розглядав у попередніх числах „Діла" 5-ий збірник журналу „За Державність", то моїм завданням є зробити це щодо 6-го збірника. Це такий самий грубий том (252 стор.), як його попередники і так само, як його попередники, ріжноманітно-цікавий.

Розпочинається збірник, як і годиться українському виданню року 1936. великим портретом покійного Головного Отамана та ядерною сильною статтею ген. штабу генерал-хорунжого В. Сальського, присвяченою памяті Вожда-мученика.

На жаль цим і вичерпується літературний матеріял Збірника про Головного Отамана, зате Збірник подає аж 8 великих світлин-груп, звязаних з особою С. Петлюри, при чому деякі світлини репродуковані вперше. Поміщено ще репродукцію з алегоричного образу В. Дядинюка „Долото Історії". На нашу думку зміст цього образу є відкритою темою для дискусії. Здавалось би, що Головний Отаман вже цілком виразно займає місце в історії України, отже нема вже потреби щойно розпочинати виковувати його постать. Не розуміємо також, чому щит з тризубом мусить лежати під ногами?

Полковник генерального штабу В. Савченко продовжує свою статтю п. н. „Нарис боротьби війська УНР на Лівобережжі наприкінці 1918 та початку 1919 р.", складену, як зазначає автор, на підставі документів та оповідань свідків. Отже до такої свого роду монографії маємо право поставитись з більшими вимогами, ніж до звичайної праці. Наприклад, на нашу думку, говорячи про події на кордонах підчас мирових україно-московських переговорів у 1918. році — не можна обмежитися тільки одним відкликом до спомину чи думки однієї людини. В усякому разі в такій праці вже недопускальні вислови „правдоподібно", „не маю під рукою документу, але оскільки мене не зрадила память" тощо. Від такої праці маємо право чекати якнайдокладнішого освітлення подій тих сумних часів, коли майже в одному місяці очищено ціле Лівобережжя. Це торкається особливо подій біля самого Києва, досі ще цілком неосвітлених, не дивлячись на чималу літературу до цієї теми. А проте автор цілому тижневі (25. І. до 5. ІІ.) акції групи отамана Сушка в районі Гребінка-Київ присвячує дослівно 6 рядків, залишаючи невідомим, в який то спосіб група відступила з Гребінки до Дарниці, коли залізницю ніби вже відтяли. Щодо дій групи отамана Рогульського і сумнівів автора, чи заняла вона 30. січня с. Богданівку, чи с. Семиполки, хочемо нагадати авторові, що між. с. Богданівкою і с. Семиполками ще знаходяться Богданівські хутори і що про лихо, яке у них скоїлося, була мова у штабі С. С. увечері 31. січня, коли видано наказ про евакуацію Штабу з Києва. Але ці наші зауваги не перечать тому, що стаття полк. Савченка цікава.

З великим зацікавленням читаємо продовження праці генерал-хорунжого А. Пузицького „Боротьба за доступи до Києва", властиво кажучи за один доступ, коростенський. І повстає думка, який цікавий був би загальний збірник „Боротьба за доступи до Києва на весні 1919", юб то коростенський, житомирський, бердичівський („Січові стрільці" ген. М. Безручка) козятинський та інші. Але це цілком платонічне побажання, бо знаємо, що розпоряджати тими чи іншими матеріялами — це не залежить від доброї волі редакції.

Проте у пересічного читача може виринути і друге побажання, коли читати згадану працю генерала Пузицького. Вона має 6 пояснювальних схем, отже чи не добре булоб додати ще схему чи мапку з самим Києвом та місцями боїв на коростенському напрямку. Зорове враження про наближення і потім віддалення військ від Києва булоб яскравіше, ніж теоретичне представлення цього.

Якось уміє Шан. Автор оживити сухий огляд воєнних подій на невеликому секторі. Цікаві самі події, цікаві теж тодішні відносини на тому фронті: ввесь час іде боротьба поміж IX. корпусом і XVII. дивізією, є дуже цікаві ілюстрації до цього. З одного боку командир корпусу висловлює здивування (!), що підпорядкований йому командир дивізії має продовжувати надалі боротьбу з большевиками, а з другого, командир дивізії заявляє своєму начальникові, командирові корпусу, що він (комдив) всі його (комкору) накази щодо дальшого наступу буде виконувати (отже ніби відповідь командира дивізії могла бути у тодішніх часах і негативна?!); у командира дивізії виринає навіть думка заарештувати штаб корпусу разом з його командиром! Крім того командирові дивізії доводиться боротись і з ріжними „отаманчиками", які йому підпорядковані...

Читаєш ці живі сторінки й освідомлюєш собі (в котрий раз?!), який всетаки добрий був боєвий матеріял те наше козацтво і як важко було за тих часів добрати добрий командний склад: військові фахівці в більшости були дуже байдужі до національної української справи, а

чинники. Але зміна дотеперішнього, ворожого супроти нас, поведення лемківської апостольської адміністратури мусить настати. Наше тамошнє громадянство повинно вийти зі своєї пасивної ролі обсерватора й на цілому просторі від Сянока по Мушину відповідно зорганізуватися до спільної оборони перед протиукраїнською акцією теперішньої лемківської апостольської адміністратури та зібрати всі факти сучасного її режиму до найновіших зі суспензією українця о. Степана Ядловського з Полян Суровичних, повіт Сянік і з недозволеними подвигами москвофіла о. Венгриновича з Костаровець, пов. Сянік, венямника риманівської курії, проти якого парохіяни внесли недавно письменну жалобу до конгрегації для справ східної церкви у Римі.

Почин до оборони повинен вийти від наших сяніцьких громадян. Людська терпеливість, не тільки Ціцерона з його „Quousque tandem" — „як ще довго", — але і українського громадянства має свої границі!

Під адресою польських чинників, які [illegible] можемо тільки заявити: не сумніваємося, що самі поляки, сама польська влада буде нищити всі прояви москвофільства. Але який державний сенс покищо все це те москвофільство тримати?!

Д-р Степан Баран.

ЧЕРВОНІ БОМБАРДУВАЛИ ФАБРИКУ ЗБРОЇ.

Міністр летунства і маринарки комунікує, що дві республиканські ескадри бомбардували знову фабрику зброї в Барке к. Гренади. Кілька груп літаків атакувало також фабрику вибухових матеріялів в Сабінаніхо, з додатнім успіхом. Летуни запримітили кілька вибухів у фабричних будинках.

НА ФРОНТІ БІЛЬБАО.

Радіостація Більбао подала комунікат Ради Оборони краю басків: На північнім фронті спокійно. На відтинках Бермео, Аморе Бієта і Рігоіція кілька спроб наступу покінчилося невдачею. Нац. війська потерпіли великі невдачі і стратили багато вояків, які попали в полон. В районі Солюб наступ урядових частин триває далі. Повстанці мусіли відступати. Нац. літаки бомбардували міста Сестао, Баракальо й Аморе Бієта.

—o—

ЩО ТАКЕ АНАРХІЗМ?

З приводу крівавих подій у Барсельоні.

Цими днями маємо нагоду обсервувати на еспанській, точніше: на катальонській арені цікаву новину: анархісти й комуністи, які дотепер робили позірно те саме, себто різали, стріляли, палили, підміновували буржуазію, останніми днями взялися до себе і взаїмно вистрілюють себе на вулицях Барсельони.

Щоби зрозуміти підложжя тієї незвичайної боротьби, треба зясувати собі, що воно таке анархізм, а то на щастя у нас його не стрінете (хіба що найбільше... анархію). Тимчасом анархісти змагають не до анархії, не до неладу, лише до анархізму — до політично-суспільного ладу, що визволив би одиницю зпід всякої влади. Здійснення їхньої програми вимагає двох етапів: перше — повалити державну владу, даючи одиниці повну, нічим необмежену свободу; друге — завести повний лад на основі добровільних умов між одиницями й обєднаннями одиниць, умов, які можна кожночасно розвязати.

Довга низка теоретиків розробляла анархістичну систему та програму від старовини (Зенон, Карпократ), через Середньовіччя (Яким з Фльорісу, Альмарих з Бени), до новітніх часів (Годвін, Прудон, Штірнер, Бакунін, Крапоткін та інш). Тому й у сучасному анархізмі можна виріжнити кілька відтінів, що займають зовсім протилежне становище до деяких навіть суттєвих питань. Нпр., коли візьмемо під увагу хоча би господарську ділянку, бачимо, що анархісти діляться на два засадничі табори: індивідуалістів і комуністів, щоб одиниця була справді незалежна, воно мусить мати власне майно, тому й більшість анархістів обстоює приватну власність, а виступає лише проти гро-

---

національно-освідомлений військовий командний склад уявляв собою в значній мірі „профанів у військовому ділі"...

Нетерпляче очікуємо 3-ої частини праці генерала, в якій мусить бути опис отаманії вже у фронтових частинах, а може й Оскілкова авантюра. А проте годі розривати статтю на кілька частин і друкувати її цілий рік! Чи не краще булоб друкувати у кожній книжці цілі статті?

З темпераментом написано „Матеріяли до історії І-го кінного Лубенського імени запорожського полковника Максима Залізняка полку" (продовження), працю підполковника А. Марущенка-Богданівського. Може слід було іноді зминати „суперлятивів", а то якось дивне враження робить, коли на одній сторінці читаємо, що боєздатність полку досягла „найвищого ступеня" (ст. 194), а на наступній, що боєвий дух полку „обнизився" (ст. 195). В одному місці читаємо „за цей проґавлений момент полк заплатив ще дешево (забито трьох „залізняків")", а 17 рядків нижче: „дорого коштував залізняків"...

Трапляються трохи незрозумілі деякі вислови Автора. Напр.: „Наказ (про оголошення війни Денікінським формаціям) як обухом по голові ударив по українських патріотах", (стор. 194). У читача може повстати враження, що на думку українських патріотів можна було обійтись без того оголошення війни, дарма, що ввесь характер „Матеріялів" гостро суперечить цьому.

У другому місці (стор. 211) автор пише, що наступ (підчас бою під Уманем) наслідків не дав, хоч „полковник Никонів носився на коні з одного крила лави на друге, щось наказував, жестикулював". Виринає враження, ніби автор іронізує, чого чейже він не міг робити.

Читаючи ці цікаві „Матеріяли" думаєш, чому не видати повністю щоденника Автора з тих часів, чи не булоб це дуже з користю для історії всіх перипетій Зимового Походу?

„Від Дністра до лінії перемиря і відворот за Збруч" (продовження) генерального штабу генерал-хорунжого Олександра Удовиченка.

Ми навмисне розглянули 4 найважливіші статті Збірника, так би мовити, в хронольогічному порядку, в якому треба їх читати, бо в такий спосіб читач має змогу переконатися, які великі зміни трапилися між початком року 1919 та другою половиною року 1920, як сформувалося, викувалося справжнє військо УНР, що відповідало всім військовим вимогам, як склався водночас і фаховий і добрий командний склад, національно освідомлений.

І коли доводиться читати про припинення українсько-московської війни, то на підставі праці генерала Удовиченка зайвий раз переконуємося, що українське військо, не уступаючи міцнішому ворогові, не дивлячись на справді нечувані умови (брак запілля, брак одягу, брак ліків, брак коней, брак зброї — зброю здобувається виключно у ворога), мусіло припинити цю боротьбу тільки тоді, коли до ворога приєднався непереможний за тих часів спільник — міжнародня конюнктура.

Цікава, хоч може трохи за епізодична стаття п. Юрія Киркиченка „До історії українського військового судівництва". Здається тільки нам, що у спогадах про минуле треба залишати за тодішніми інституціями і тодішні назви — отже і за часів Центральної Ради, і за часів Гетьманату істнувало Головне Військово-Юридичне Уповалвіння, а не Військово Судове Управління.

Цікаво, як висвітлить справу утворення українського військового санітарно-медичного ладу генерал-хорунжий д-р М. Галин, якого праця (продовження) теж міститься у Збірнику „Спостереження й враження військового лікаря з часів великої війни й революції".

Назви статтей хорунжого Е. Юревича-Кнігинецького „Українські мілітарні організації у Східній Галичині перед світовою війною" і Петра Зленка „Українські Січові Стрільці" (матеріяли для бібліографічного показчика) самі говорять за себе.

Тільки праця поручника Корольчука трохи розходиться з характером науково-історичного Збірника. Дисгармонія зразу кидається у вічі прикрою друкарською помилкою „Спід розстрілу". У цій статті невідомо чому автор маскує навіть місцевости, де відбувалося це „Зпід розстрілу".

Крім зазначених уже світлин Збірник оздоблений ще численними цікавими світлинами-портретами командного складу Армії УНР.

Мова Збірника розмірно добра, але слід було позбутись дієприкметникових, та ще й пасивних форм.

Українське Военно-Історичне Товариство зробило дуже, дуже багато і то не тільки тому, що видало 6 надзвичайно цікавих і корисних збірників, а і тому, що воно спонукало фахових авторів працювати над історією рідного війська. Товариство зробило це велике діло буквально з нічого. І тому не підтримувати його може тільки той, якого цілком не цікавить ні минуле, ні майбутнє Українського Війська.

Наприкінці одна увага: Товариство повинно змінити назву з „Военного" на „Військове": в українській мові це поважна суттєва ріжниця..

ці і відсотків, що витворюють суспільні ріжниці. Зате інші анархісти уважають, що матеріяльні добра повинні бути спільною власністю.

Близько анархізму стоїть т. зв. анархо-синдикалістичний рух, що змагає до знищення капіталістичного устрою шляхом систематичного переслідування капіталістів і державної влади страйками, бойкотами, саботажами, атентатами і т. п. засобами. Чистий анархізм (не синдикалістичний) по суті не був звязаний з терором — він змагає лише до здійснення нового ладу шляхом перевиховання людства. Щойно Бакунін намітив нову анархістичну тактику: знищити істнуючий лад терором, („безпосередньою акцією") та спопуляризувати рух серед мас „чинною пропагандою". „Один терористичний акт — твердив Крапоткін — робить у кількох днях більше пропаганди, ніж тисяча брошур."

Фанатизм довів до того, що терор зі засобу став майже самоціллю, а невинна доктрина, якої творці мріяли про якесь наймє ущасливлення людства, у практиці звелася до жахливої руйнуючої стихії. „...Революціонер (анархіст) знає лише одно знання: **знання нищення;** лише для нього студіює він механіку, фізику, хемію, навіть медицину — писав російський анархіст Нечаєв. Днем і ночею мусить він мати лиш одну думку, одну мету: **знищення.** Майбутня суспільна організація вийде з народу, з його руху і життєвих потреб, та це справа майбутнього; нашим завданням **є повне, безпощадне нищення**"...

З цих екзальтованих слів бачимо, що анархізм перестав бути суспільним рухом і став психічною недугою. Анархістичний тероризм розцвився найбуйніше в передвоєнній Росії, де нездорові політичні умовини, низький духовий рівень мас та питомий москалям нахил до екзальтованого містицизму витворили добре підложжа для нього. Терористична акція російських анархістів, звернена у першу чергу проти царської династії, загально відома. Ці самі причини та з другого боку горячий південний темперамент сприяли розвиткові анархізму у романських краях: в Італії та зокрема в Еспанії. Серед більше зрівноважених та політично зрілих націй для анархізму не було місця. Нічого дивного: анархізм — це найбільш доктринерська суспільно-політична система. Змагаючи до нездійснимої мети — до ладу незгідного з людською природою, анархізм мусів затратити поняття позитивної мети та обмежитися до негативної акції.

Очевидно, що для політичного напрямку чисто негативного характеру важко найти місце у звичайній схемі політичних напрямків; у всякому разі з огляду на революційний та протикапіталістичний характер зараховують анархізм до лівиці, хоча на ділі його скоріше можна уважати крайнім лібералізмом. Коли анархізм поборює взагалі державну владу, то марксизм навпаки змагає до збільшення її прерогатив, зокрема в господарській ділянці, до удержавлення (націоналізації) продукції (соціялізм), а то й власности взагалі (комунізм). Нинішний СССР з абсолютизмом, якого не знав Меттерніх, з повним потоптанням одиниці, більш неприємливий з анархістичного догляду, ніж капіталістична демократія. Навіть у точках позірної схожости анархізм та синдикалізм ярко відріжняються від соціялізму й комунізму. Анархістичний комунізм обстоює колективну власність — але власність дрібних груп, а не нації-держави, як марксизм. Синдикалізм хоче відібрати фабрику капіталістові і передати її робітникам — але робітникам тої саме фабрики, обєднаним у синдикаті; марксисти навпаки: вони змагають до націоналізації фабрик, до того, щоб передати їх державі. Терористичною і революційною тактикою анархізм та синдикалізм зближуються до комунізму, поборюючи соціялізм з його парляментарними, угодовими засобами політичної боротьби. Зате основно ріжняться ці оба напрямки своїми цілями: коли комуністи нищать лише капіталістичну державу, то анархісти поборюють державу взагалі. Вже в перших часах большевицької держави виявилося, як сильно розходяться стежки обох революційних рухів. У квітні 1918. р. большевики розброїли анархістів, а „наш" Махно воював з большевиками так само завзято, як з українською монархією та демократією і з Денікінською реакцією.

Італійський анархіст Дамані писав 1903. року: „Ми, індивідуалісти — анархісти, не маємо нічого спільного з т. зв. реформістичними або революційними партіями, ми не приймаємо господарського й духового рабства, що його видвигає соціялізм у новій формі". А Ленін назвав анархізм та анархо-синдикалізм „буржуазними течіями, що стоять у безкомпромісовому противенстві до соціялізму, до диктатури пролетаріяту, до комунізму"

Яким способом між цими двома рухами, що так завзято взаїмно вирікалися й осуджувалися, прийшло в Еспанії до алліянсу.., чи там до мезаліянсу, про це іншим разом. (гал.)

У ДРУГІ РОКОВИНИ СМЕРТИ
ГАНУСІ СТРУТИНСЬКОЇ
абсольв. медицини
відбудеться
в суботу 15. травня в год. 8-ій рано
ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в церкві св. Юра.
Рідня.

Коли відроджувалася українська збройна сила...

ВЕЛИЧАВА УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ У ВАРШАВІ.

В обличчі великих подій, що назрівають на політичних овидах Европи й усього світу, Українській Нації не вільно перестати плекати геройську традицію українстької збройної сили, що була і буде останнім, наймогутнішим і найпевнішим аргументом на доказ української державної рації. Тому треба бути гордим, що старше й молоде українське покоління раз-у-раз повертає свій погляд у минуле, щоб звідти, зі славного національного вчора, черпати віру й досвід на суворе сучасне й динамічне завтра.

В XX. роковини стихійно-полумяного відродження українського війська влаштувала варшавська група воїцтва Армії У. Н. Р. величаву академію, яка відбулась увечорі 9. ц. м. Історичну вже для політичної еміграції з С. С. Р. Р. салю Східного Інституту заповнила вщерть українська й запрошена приязна українцям публика. На головній стіні салі, оправлений у потужну вимову жовто-блакитного прапору, виднів жалібний чорний хрест — залізний хрест українського воїцтва.

Була велика тиша, коли на салі в якій, зібралися представники хіба всіх українських земель, таборів і генерацій, серед спопелілих, кровю героїв та курявою битв просякнутих прапорів 5-ої стрілецької та 3-ої кінної дивізії, повстав **генерал В. Кущ** і в ядерних, простих, але тому власне зворушливих словах пригадав етапи та шляхи, якими перейшла свій тернистий шлях Українська Армія в боротьбі за незалежність України. На згадку світлої памяти Симона Петлюри всі на салі повстали, шануючи в той спосіб усіх, що зложили козацькі голови за краще завтра народу.

Прегарно зіспіваний мужеський хор ім. Лисенка під певною управою дир. **С. Сологуба** підніс незабутню поезію тої хвилини могутнім: „Коли ви вмирали" Гайворонського.

Але центральною точкою щасливо зложеної програми був справді непересічний у своїй глибокій інтелігенції та гостроті думок реферат полк. Ю. Науменка. Прелегент у дійсно незрівняній формі насвітлив духа революційної епохи у В. Україні, згадуючи про самочинні початки Української Армії. Оптимізм тогочасного українського воїцтва не був без оправдання. Гасла військової рішучости були єдино-творчі на тлі тогодішнього безхребетно-соціялістично-анаціонального „кохайми сєн". Але чому крови українського воїцтва, щоб збудувати Українську Державу, було замало? Не треба шукати винуватців програної, треба шукати її сенсу. Винен тут увесь нарід, еліта й маси. Доба української армії, яку можна вважати добою С. Петлюри, виросла ідейно на добі Хмельницького й Мазепи, як тамті — народилися з княжої лицарської традиції. На них зростала українська військова традиція від Цар-городу через Грунвальд, Сарагоссу, Батурин, Полтаву, Корсунь. Навіть російський уряд нераз мусів рахуватися з тою традицією, покликуючи спеціяльні „козацькі" військові відділи (1817, польські повстання, кримська війна і т. д.) для українців. До Пантеону української військової слави увійдуть і найновіші українські термопільські етапи: Маківка-Стрипа-Лисоня, а біля них інші: від Крут до Базару з його символічним гробом 359-ьох. **Всі вони далекі географічно, але ті самі ідейно.**

Були й негативні сторони українського воїцтва.Багато їх було: отаманія, анархізм, роздвоєння. Але ми їх не боїмось. Молодому українському поколінню трапляють до душі ті ясні дні нашої слави. Звязок з минулим дає змогу повернутись до вчорашнього й сягнути до завтрашнього. **Українське воїцтво не змінило воєнного духа з цивільним одягом** і не вважає себе за живого трупа, бо хоче передати свої прапори не рабам, але володарям повновладним і вірить, що цього моменту дочекає.

Українське військо має дві чесноти: **Віру і Вірність.**

Після реферату поет **Є. Маланюк** продеклямував два зі своїх найкращих творів: 13. XI. 1920. і „Повіє вітер з Понту", а хор відспівав кілька стрілецьких пісень, що їх слухачі приняли ентузіястичним аплявзом. Вирізнялись незаступлені солісти пп. Пухальський, Любанський, Власенко і Білий.

Закінчено академію національним гимном.

Була це безсумніву найвеличавіша українська академія у Варшаві за останній рік.

(КТВ.)

ЗА ОКЕАНОМ.

УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ У КОРОНАЦІЙНИХ СВЯТАХ У КАНАДІ.

Українці в Канаді беруть участь у коронаційних святах у всіх своїх осередках. Наприклад в Едмонтоні, Альберта, є окремий український коронаційний комітет. Читаємо про це в тамошній газеті „Українські Вісти":

Перші збори у справі участи українців міста Едмонтону в коронаційній маніфестації відбулися 17. березня, при участи представників усіх українських національних організацій. На зборах вибрано ширший програмовий комітет у такім складі: від Українського Народнього Дому п. І. Ісаїв, від Української Стрілецької Громади п. О. Юркевич, від Українського Національного Обєднання п. Дуда, від Союзу Українців Самостійників п. Гривнак, від Союзу Гетьманців-Державників п. В. Мудрик, від Союзу Українок Канади п-і Янда, від Інституту Грушевського п. О. Лукіянчук, від Жіночого Т-ва „Зоря" п-і Никипіло, від Жіночої Секції Союзу Гетьманців-Державників п-і Слюзар, від Т-ва ім. Василя Стефаника п. Снайчук. Головою Комітету вибрано п. І. Ісаєва, секретарем п. О. Лукіянчука. Другі збори Комітету відбулися 7. квітня. На зборах рішено взяти участь у коронаційнім поході з удекорованим возом і крім того виступити в концертовій частині програми з українським хором і національними танками. Провід хору доручено дириґентові п. П. І. Лазаровичеві, танці п. В. Процькому; виготовленням пляну походу й воза занялись пп. В. Мудрик, Дуда і Снайчук.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Коли людина мліє.

Часті омління повстають через тимчасове недокровлення мізку. Мозок людини незвичайно вражливий на всякі розладдя обігу крови в ньому.

Т. зв. омління або памороки полягають на наглій анемії (недокрівлю) мізку. Тоді звужуються кровоносні судини, що проводять до мізку кров, а з нею віджевні соки та кисень, потрібні для життя мізкової ткані. Нагле звуження мізкових кровоносних судин і спричинене цим недокрівля мізку може мати якусь психічну причину, нпр. переляк, вид кровавої рани, або і фізичну причину як нпр. довге стояння або перевтому підчас спеки. Деякі особи мліють скоро, коли мають надмірно виповнений шлунок, переївшись нпр. на святах, — другі мліють тоді, коли довго не їли, з голоду. У таких випадках омління повстає головно тому, що кров спливає надмірно до органів черевної ями, а в мізку її замало.

Омління повстає легко в анемічних людей, реконвалесцентів по виснажливих недугах, а часто і в людей, що на око виглядають дуже здорові.

Омління попереджують звичайно такі прояви, як знесилення, коли хорому шумить в ухах, літають плями перед очима, — часом появляється нудота, пожива вертається, а потім хорий паде непритомний. Увесь час хорий має бліде лице. Стан непритомности може тревати кілька до кільканацять хвилин.

Омління не представляє звичайно більшої небезпеки для хорого.

Поміч омлілим.

Омлілій особі, що має бліде лице, треба дати поміч. Коли омлілий дуже блідий, треба його положити низько головою, щоб до голови доплила кров, котрої там замало. Добре є скропити лице холодною водою, натерти виски оцтом чи кольонською водою, подати чарку вина, коняку або чорну каву.

Слабшим родом омління є часте почування ослаблення, нудоти, запоморочення з осіб анемічних. Ознакою довготревалого недокрівля мізку є постійна сонного, дуже часті позіхання, частий шум в ухах, затяжний біль голови. В тих випадках треба конче шукати помочі у лікаря.

„Удари до голови".

Іншим разом омління бувають тоді, коли до мізку дістанеться забагато крови, головно в наглий спосіб, т. зв. популярно „удар у голову". Дана особа має тоді враження гаряча в голові і карку, лице в неї сильно зачервонене, голова болить, приходять памороки, особі починає миготіти перед очима, а то і вона паде. Такого омлілого з зачервоненим лицем треба посадити, щоб з голови міг лекше відплинути надмір крови, всадити ноги до гарячої купелі, дати на голову і груди холодні оклади. Коли такі нападові удари крови до голови з омлінням чи без нього трапляються частіше, треба звернутись до лікаря, який припише відповідне лічення та спосіб життя. Такі удари крови до голови бувають в осіб, що пють багато алькоголю та курять, в осіб, що терплять на підвищений тиск крови, звапнення стін кровоносних судин та затяжні схоріння нирок. Часто терплять на „удари до голови" люди, що перепрацьовуються умово; до того самого роду захорінь належить також т. зв. „соняшний удар" при перегрітій голові.

Найсильнішим ступнем того захоріння є т. зв. мізковий удар (апоплексія), коли схорілі кровоносні судини мізку не можуть витримати надмірного наглого припливу („удару") крови і тріскають, а кров виливається до мізку, нищить його, викликуючи тим часто нашу смерть. Тоді кажуть популярно, що когось „шляк трафив": цей популярний зворот є у нас дуже поширений і деякі люди бажають цього залюбки своїм ворогам.

Б. Г-й.

ЗАТРОЄННЯ ГРИБАМИ І ЦУКОР.

Німецькі лікарі Біннет і Марк подають новий спосіб лікування затроєних трійливими грибами. Вже давніше помітили лікарі, що при затроєнні грибами зменшається значно кількість цукру в крові. Згадані лікарі вважають цей брак цукру в крові причиною корчів, що мучать затроєних. Щоб упевнитись про це, вони годували затроєними грибами пси, а потім впорскували їм до жил розчин цукру. І дійсно показалося, що вдалося врятувати тих, котрим подали смертельну давку трійливих грибів. Затроєним звірятам вливали до жил 4 прц. розчин цукру в кількости 15 гр. на 1 кг. ваги звіряти. Згадане лікування показалося успішним там, де іншими способами не можна вже було затроєного врятувати.

ЖНИВА ПІСТРЯКА.

Німецька лікарська преса подає, що в останніх роках зросло значно число померлих з причини лихого новотвору — пістряка (рака). Статистика виказує, що найчастішою причиною смерти в тих випадках буває пістряк шлунка. Зате меншає високий колись процент смертности в жінок на пістряка уразу (матиці), що пояснюють лікарі значно поліпшеними методами лікування цього новотвору. Можливість вилікування пістряка уразу завдячуємо проміням Рентгена і раду. Одначе найліпші висліди дає вчас переведена операція.

—o—

ТОВАРИСТВО ЗПЕРЕД ПІВ МІЛ. ЛІТ.

Китайські дослідники найшли в печерах Чукутіє к. Пекіна кістки 24 людей, що жили в тих печерах перед пів мільйоном літ. Цікаве, що черепи і кістяки тих людей не ріжняться майже нічим від будови тіла нинішніх китайців, що живуть в полудневім Китаї. Коло кісток людей найдено кістки носорогів, гієн, птахів, що були без сумніву поживою цих людей. Рештки вогню та камінного приладдя свідчать про те, що предки китайців зперед пів мільйона літ мали деяку культуру.

З ЖИТЯ В МИНУЛИХ ВІКАХ.

Перший лист на світі.

Найдавніше написаний лист на світі — це лист найдений в руїнах міста Уру в старій Халдеї (нині Мезопотамії, країні, що лежить між ріками Тигром і Евфратом в Азії). Зміст листа був написаний на глиняній табличці, а коперта була також з глини. Листа написано за часів панування першої вавилонської династії Лярзу коло 5.000 літ перед Христом. Цікаве, що перший лист на світі не є ані любовний, ані товариський; з його змісту виходить, що авторові листа йшло про купно чи винаєм якогось поля, — отже перший лист на світі був торговельним листом. Найдавніший лист спочиває тепер в однім з льондонських музеїв.

Фараон — спортовець зперед 3.500 літ.

Недалеко славного Сфінкса коло м. Гізе в Єгипті найшов проф. Селім Гассан, шукаючи за старими памятками, в старих руїнах велику камінну плиту, де було написане, що її фундував фараон Аменготеп II., у другім році свого панування з нагоди своєї подорожі. Було це 1447 р. перед Христом.

На плиті описана саме його подорож з описом пригод короля. Видно, що Аменготеп II був неабияким туристом та спортовцем.

Ось нпр. коли човен короля плив Нілем проти води, а невільники змучилися і по одній милі не могли вже веслувати, то король вхопив за весло і веслував цілі три милі не змучившись.

Дальше камінь згадує, що фараон був знаменитим знавцем та тренером коней. Цей король знаменито стріляв з лука підчас їзди на военнім возі. Він стріляв так сильно, що його стріли пробивали мідяний щит.

Над отим цікавим описом пригод фараона уміщена плоскорізьба, на якій видно, як лицарський король складає Сфінксові жертву.

Цілюще весняне повітря.

В останніх днях прийшла до нас правдива весна. Лікарі звертають увагу на цілющий вплив весняного повітря на людський організм, ослаблений дещо зимою. На всякі позимові катари, простуди, ослаблення та нервове перемучення дуже добре допустити до наших помешкань свіже весняне повітря. Підчас зими і перших холодних днів весни людина мусіла перебувати в замкнених помешканнях чи місцях праці, де повітря було згущене та насичене порохом, саджею, що повстає від палення в печах, димом папіросок та чадом. Ці всі чинники мають шкідливий вплив на віддихання і загальну переміну матерії. Головно велику вагу має доплив свіжого повітря у спальних кімнатах, щоб підчас сну кров могла дістати належну порцію кисня, якого є багато у свіжім повітрі, а позбутися шкідливого газу — окису вугля, якого багато збирається у замкнених помешканнях.

Діється це тому, що людина видихає багато окису вугля, що повстає при спалюванні поживи в клітинах нашого тіла і в крові. Колиж нема нпр. отвореного вікна, то людина вдихує назад витворений собою окис вугля, що для організму не лише непотрібний, але навіть шкідливий.

Затроєння цим окисом вугля в замкнених кімнатах буває причиною того, що хтось рано по прокиді почувається змучений, сонний (хоча довго спав), і не має сил вилізти з ліжка.

Хто не вірить яке значіння має сон при допли申і свіжого повітря, може легко переконатися про це ось як: коли „невірний Тома" встане, нехай лишить позамиканими вікна й двері спальні, а сам піде на прохід на 10 мінут. На проході треба глибоко віддихати свіжим ранішнім повітрям. Колиж „невірний Тома" вернеться домів і стане на порозі своєї позамиканої кімнати, буде перестрашений, що в такім повітрі „спочивав" кілька годин.

Тому, коли нічний сон має нам справді прочистити кров та відсвіжити наші сили, треба з весною допустити свіже повітря до спальні. Коли спати при отворених вікнах, треба добре накритись і звернути увагу на продув.

Нагородою за цю „відвагу" буде спокійний сон.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Людина тигр.

Таємничі вбивства в малайському селі.

Сінгапурська прибережна поліція дістала перед кількома тижнями повідомлення, що в безпосередній близькости малайського села Сакаиг від довшого часу жерує якийсь несамовитий тигр. Покищо хижак не рухав ще худоби мешканців, зате вспів вбити 5 мужчин, 4 жінки й одного молодого хлопця. Густі (війт) села просив помочі й оборони.

Поручник Ватсон із прибережної поліції, який познайомився зі звітів з цілою справою, дістав доручення виїхати до Сагангу в товаристві 4 тубильців полщмена ти унешкідливити хижака. Одначе Ватсон, який був запаленим ловцем і який убив уже неодного хижака та знав привички тигрів, відкинув асисту поліції і заявив що поїде сам. При цьому застеріг собі, що товариша подорожі добере собі сам по своїй волі. Зі собою взяв він свого приятеля, гостя з Европи Германа Беніша.

Дивний тигр.

Свому приятелеві, який пропадав за ріжними несамовитими пригодами оповів поручник Ватсон свої здогади.

„Уяви собі, що я маю надію, що в Сакангу держимо справді якусь дивну подію. Якщо справді десь у горах коло села тигр має своє леговище, то він є людоїдом, який їсть виключно людське мясо, якщо тільки раз випадково закушав смаку цього мяса. Згодні Але в такім випадку тигр мусить кожного дня їсти так, як кожна інша тварина. Чим він жив у міжчасі, коли на підставі звідомлення густі-я за кілька тижнів він убив всього 10 осіб, а худоби мешканців зовсім не тикав? Я маю свою думку про цього „тигра" і тому я взяв тебе з собою, дорогий приятелю!"

Подорож у джунглю.

По довгій монотонній подорожі приїхали оба европейці над раном до місця призначення. Оба вийшли зі своїми клунками на беріг і відразу пірнули у темінь ночі. Заки висіли вони оба з пароплава, загуділа двічі корабельна сирена. Знак, що пасажири вже висіли. Здалеку видно було блеск ватри. Чверть години пізнише були оба подорожники на місці. Одначе крім малої хатини ніде не видно було села. Одна тільки хатина стояла на покритому гущавиною березі і біля неї горіла ватра.

— Гуд бай! — Корабельники кинули клунки, та вернулись до пароплаву. Оба подорожні мусіли дожидати на лодку, яка мала їх по словам малайця, власника хатини завезти до Сакангу.

Вкінці надїхала лодка — звичайнісінька тубильча пирога. Човен затанцював під ногами мандрівників, які не могли зрозуміти, яким чудом зможе весляр перевезти їх крізь правдивий лябіринт шувару і ліян. Одначе малаєць зручно вмів одним веслом кермувати лодкою вузьким руслом річки. По годині лодка приїхала до мети.

В селі.

В першу чергу велів Ватсон покликати війта до себе. По кількох хвилинах прийшов старий малаєць з чорно уфарбованою щокою і ширкими губами. Гостей запросив він до своєї хати і сам теж взяв на свої бруднї засмаровані плечі їхні клунки.

Ватсон почав, не гаючись, розпитувати старого про тигра і про те, чи хтонебудь із мешканців бачив цього хижака.

Малаєць оглянувся спершу боязливо на всі сторони, немов лякався, що хтонебудь може його підслухати і відтак таємничим шепотом і зі страхом почав оповідати.

— Ні, тигра ніхто досі не бачив. Це мусить бути якийсь старий хитрий хижак, який не лишає зовсім за собою слідів і вбиває людей все ударом своєї лапи та залишає їх не рухаючи. Перед 8 днями пішла Лейка, донька Масна до плянтації бананів свого батька, щоб принести трохи овочів. І більше вже не вернулася. Коли пішли за нею шукати, знайшли її мертву у траві. Тигр напав й зі заду і вбив. Але на мягкій землі не було ніяких слідів хижака.

— Хіба воздухом не втікла бестія з плянтації?

— Ні, пане, я думаю, я може знати ...метшан (тигр) бути тут, він жити в селі... він не бути звичайний тигр.. він бути матшан-оран... чоловік-тигр.

З важким трудом видусив він ці слова зі себе. З очевидною полекшою відітхнув він, коли скінчив своє оповідання, а Ватсон поглянув значуче на свого приятеля, мовляв: „хіба я не казав, що ми тут щось цікавого переживемо?

— Кого ви підозріваєте, на кого здогадуєтесь — запитав він війта.

— О, на Аллаха, нікого! — Старий здвигнув раменами. Він не знав нікого хто був би підозрілий, а навіть чарівник є дуже порядною і статочною людиною.

— Чарівник?

Ватсон усміхнувся. Він знав уже все.

Гостина в чарівника.

Оба пішли крізь село в напрямі хатини чарівника і затрималася перед хижею, де якась жінка опихала риж і де на подвірю стояла корова. Ватсон, який вмів добре по малайськи, заговорив перший. Це була справді хижа чарівника (хоч малайці в більшості магометани, кожне майже село має свого „о-міля" чарівника). До нас вийшов старий чоловік, подивився на нас не конче приязним оком і запросив своїх гостей не радо сідати. Розмова не клеїлась, бо хитрий старий на всі питання Ватсона давав викрутні відповіди. Він не відповідав на питання, вдаючи, що буцімто він їх не чув. Ватсон, який оглядав пильно старого, раптом став неспокійний, закрутився нетерпеливо на своїм місці. Раптом скочив на рівні ноги, зірвав старому о-мілеві рантух із плечей і стягнув захований на плечах залізний інструмент, який мав вид лапи тигра.

Решту негайно вдалося Ватсонові вияснити. Чарівник був справді убивником своїх односельчан. Ватсон ствердив, що чарівник був приклонником одної секти поширеної по цілім півострові Загангесових Індій, яка доручує своїм приклонникам з невідомих досі причин виконувати такі релігійні вбивства.

Щойно по 20 днях вертались оба мандрівники до Сінгапуру, бо швидше не вертався пароплав. На жаль вертались оба без чарівника, який зі страху перед самосудом мешканців отруївся.

По 9 роках відкрито страшний злочин.

Ще 28. квітня 1928. р. 6-літня Юлія Джансон вибігла з дому своїх родичів, що мешкали у Вінніпегу при вулиці Содерленд і пропала. Зажурені родичі дали знати на поліцію, яка розшукувала, але не могла попасти на слід пропавшої дитини. Так минали роки. Бідна мати раз на два тижні ходила роками на поліцію, але ніколи не дістала найменшої інформації.

Аж 23. березня ц. р. Вілфрид Адамс розбираючи старий, невживаний котел, котрий стояв у двоповерховому будинку при тій самій вулиці, два бльоки від мешкання Джансонів, припадково найшов кости малої дитини. Про це відкриття повідомив негайно поліцію.

Поліція прикликала родину пропавшої Юлії і при оглядинах останків одягу вийшла на верх страшна правда. Пані Джансон розпізнала клубок волосся й одяг, а брат маленької Юлії, котрий у часі злочину мав 16 років, пізнав черевички, які Юлія мала на собі останнього дня.

Шеф поліції Джордж Сміт, ще раз перестудіював акти справи і прийшов до переконання, що на дитині виконано жахливий злочин. Яскраве світло на цю дивну трагедію кидають заприсяжені зізнання якогось Фльобіяна Ковакса.

Цей Ковакс зізнав 9 літ тому так: Якийсь старший сивобородий мужчина любив проходжуватися вулицею Содерленд і звичайно брав малепькі дівчата собі до товариства. Одною з тих дівчаток була Юлія. Вона бавилася мячиком. На цім можна-б закінчити огляд зізнань Ковакса і зазначити тільки один цікавий факт. Коло скелету дівчинки найдено той мячик.

На думку поліції злочинець наперед виконав на дівчинці огидний злочин зґвалтування і потім замордував її та вкинув до кітла.

Тепер поліція вживає всіх заходів, щоб найти злочинця, але є мало надії, на те, щоб його знайшли і покарали.

НАУКОВА ПОДОРОЖ, ЯКА ТРЕВАЛА 9 ЛІТ.

Одно американське підприємство хотіло вже віддавна получити Злучені Держави а Ріо де Жанейро при помочі залізничої лінії. Тому теж це підприємство заанґажувало двох техніків, щоб вони виконали проєкт такої лінії та кошторис. Леонід де Олівера і Льопез де ля Круз в товаристві свого механіка Марія Фава вирушили в дорогу 16. квітня 1928. р. з Ріо де Жанейро. Щойно в лютім 1937. р. добилися вони до Густону у стейті Тексесу. Перейшли вони 25.000 км. крізь Бразилію, Парагвай, Аргентину, Болівію, Перу, Еквадор, Колюмбію, Панаму, Костаріку, Нікарагуу, Гондурас, Сан Сальвадор, Гватемалю і Мексик. Стрічали вони підчас своєї мандрівки тубильчі племена, які ще ніколи не бачили білих людей і тільки новітня зброя, що її мали мандрівники при собі, врятувала їх перед смертю від затроєних стріл. Дикі звірята, голод, фізична й душевна виснага, недостача відповідних орієнтаційних карт грозила їм сотні раз небезпекою втрати життя.

Вкінці по 9 роках вернулися вони до Вашингтону, багаті в досвід та в досліди серед найдикших племен полуневої Америки.

—o—

ШЛЮБ ДОЧКИ „КОРОЛЯ ПРОШАКІВ" У КИШИНЕВІ.

Румунська преса повідомляє про оригінальне видовище, яке недавно відбулося в Кишиневі. „Король" тамошніх прошаків Балагульщин віддавав заміж свою доньку, яка вдавала спаралізовану немову і жебрала також на вулицях Кишинева. Молодим був одноногий та однорукий прошак на прізвище Шістер. У весільнім поході, який ішов вулицями міста, ішли всі кишинівські прошаки. Багато з них з цієї нагоди відзискало зір, мову, слух, потратило штучні горби і т. д. У весільнім бенкеті, до якого грала джесбендова орхестра, взяли участь усі професійні прошаки Кишинева. „Аристократи" сиділи у весільнім домі, а „бідноті" виточили на подвіря бочки з вином і заставили столи. „Кроль прошаків" дав імовірно за своєю дочкою міліонове придане.

—o—

ЗЛОБНИЙ ДРУКАРСЬКИЙ ЧОРТИК У СОВІТАХ.

До звідомлення з першотравневих парад, що його подав часопис „Красная Чуваша" закралась друкарська помилка. У змісті промови Ворошилова видруковано замісць слова „побєда" — „бєда" так, що ціле речення набрало — як пише „Правда" — контрреволюційного сенсу. „Правда" пише, що це не припадкова друкарська помилка, але „злобний випад ворога".

П. Ян Бобжинський спростовує...

У звязку з передовою статтею „Діла“ з 16-го мин. міс. п. н. „Хорони нас, Господи, від приятелів!“ п. Ян Бобжинський з Варшави прислав нам (у польській мові) спростування з покликанням на § 19 пресового закону. Хоча те спростування не відповідає вимогам закону, проте містимо його суттєву частину, яка звучить ось як:

„Не є правдою, немов я уладжував у Варшаві товариські вечірки з вином і танцями для польської й української молоді, зате правдою є, що ніяких таких сходин я не уладжував та участи в них не брав. Не є правдою, начеб я намагався притягати молодь до такої чи іншої „розвязки руської чи української справи“, зате правдою є, що я не намагався зовсім вербувати молодь для політичних цілей. Неправдою є, начеб я належав до того типу діячів, які уладжуванням вечірок чи товариських чаїв хотять розвязувати поважні політичні проблеми, особливо польсько-українські, зате правдою є, що таку систему я вважаю і вважав завжди безцільною, смішною і нісенітною“. Підпис: „Д-р Ян Бобжинський“.

До наведеного спростування наші уваги дуже короткі:

Д-р Ян Бобжинський спростовує речі зовсім несуттєві, а то й такі, яких ми йому ніколи не закидали. У передовій статті „Діла“, в якій була мова про діяльність п. Яна Бобжинського як політика і публіциста, згадка про уладжування для польської й української молоді вечірок була на сірому кінці, немов мимоходом. Суттєвою річчю є, чи п. Ян Бобжинський є чи не є засновником т. зв. „Конфедерації Молодих“. Цього питання п. Бобжинський дипломатично не порушує. По-друге: ми писали взагалі про політичну й публіцистичну роботу п. Яна Бобжинського та характеризували її як крайньо шкідливу, і то шкідливу не з погляду якогось непримиримого та ексклюзивного українського націоналізму, а з погляду можливостей якогось польсько-українського порозуміння. Це своє твердження ми доказували прикладами, як п. Бобжинський підходить до найповажніших подій і цілих періодів української історії та взагалі до цілости української проблеми, виказували шалену хаотику його писань на українські теми, в яких кишить від образливих і зневажливих зворотів супроти української нації, а маючи відомости про те, що п. Ян Бобжинський активізує (чи хоче активізувати) себе на відтинку молоді, ми перестерігали українську молодь у Варшаві перед звязками з ним. Чи може ми не мали права, а то й обовязку зробити це?

Розгривка Сталіна з червоною армією.

Декрет большевицького уряду про створення у військових округах воєнних рад, у військових відділах червоної армії воєнних комісарів, викликав у політичних колах дуже велике вражіння. Рішення опублікувати цей декрет наспіло в останній хвилині, на що вказує факт, що зміст декрету подала агенція „Тасс“ лише трьом щоденникам: „Красная Звезда“, „Ізвестія“ і „Правда“. Цей декрет уважають початком основної реорганізації червоної армії у напрямі більшого передання її під впливи комуністичної партії. В якій формі буде ця реорганізація переведена, тяжко в цій хвилині щось певного сказати тимбільше, що офіційні кола не дають ніяких виснень. Цими днями має появитися на цю тему стаття в „Красной Звезде“. Установа рад і воєнних комісарів означає відродження традиції воєнних комісарів з перших років революції, традиції „реввоєн-совєтів“, що її зліквідували з хвилиною створення народнього комісаріяту оборони. Нема сумніву, що видання декрету було викликане конечністю чуйнішої і кращої політичної контролі над армією. Як виявляється з теперішніх партійних конференцій у воєнних округах, дотеперішні військові політичні органи не вивязуються як слід зі своїх завдань.

Якщо йде про маршала Тугачевського, то слід підкреслити, що хоч від довшого часу кружляли чутки про захитане його становище і про його тимчасове арештування, то їх не потверджували офіційні кола **Одначе перенесення марш. Тугачевського на становище команданта другорядної воєнної округи, віддаленої сотки кільометрів від кордону, оцінюють у Москві як факт** величезної деградації. Запевняють, що теперішня деградація маршала Тугачевського не остаточна. Дехто навіть робить аналогію між перенесенням Ягоди на становище комісара почт і перенесенням маршала Тугачевського на становище команданта волжанської воєнної округи.

Слід пригадати, що підчас останнього московського процесу Радек згадував прізвище марш. Тугачевського у звязку з прізвищем ген. Путни. Що-правда Радек на спеціяльне питання прокуратора Вишинського виключив маршала Тугачевського з усяких підозрінь, всежтаки лишилась якась тінь підозріння про його звязки з білими емігрантами.

Одночасно чутки, що кружляють довкола особи марш. Тугачевського, кажуть догадуватися, що він не є тепер „мило баченою особою“. Теперішня деградація марш. Тугачевського вказує на те, що ці чутки про нього не були безосновні.

ЯПОНІЯ ПРИЗНАЛА УРЯД ГЕН. ФРАНКА?

ЛІСАБОНА ПАТ. В Лісабоні розійшлися поголоски, буцімто Японія визнала уряд ген. Франка.

ЗНОВУ ЗБОМБАРДУВАЛИ МАДРИД.

Вночі 11. ц. м. в год. 22.30 почали нац. війська бомбардувати Мадрид. На місто падали стрільна важкого калібру. Алярмові сирени відзивалися що хвилини перестерігаючи населення перед небезпекою. Вогонь нац. артилерії був скермований на Грандів та найближчі околиці. Страти доволі великі, але населення скрилося в підземеллях так, що беручи під увагу слабий вічний рух, імовірно великих жертв у людях не буде.

НОВА ПЕРЕМОГА НА БАСКІЙСЬКОМУ ФРОНТІ.

Авас повідомляє, що вчора в год. 9. рано частини ген. Сольчаха наступали у напрямі горбів Біскаргуї, які вкінці по кількагодинним бою здобули. Ці горби високі на 500 м. панують над Марагуец і Хальдакано, творячи центральний бастіон „залізного пояса“ оборонних позицій Більбао. Захоплення Біскаргуї загрожує безпосередньо урядовим позиціям під Аморебієта.

—o—

ПРЕЗ. РУЗВЕЛЬТ ОСУДЖУЄ ЗБРОЄННЯ.

У хліборобській колегії в Тексас през. Рузвельт виголосив промову й осудив зброєння Европи. Підкреслив, що **Злучені Держави видають на армію 10—11 відсотків своїх видатків, а европейські держави 40—50 відсотків своїх** доходів. Висловив побажання, щоб інші народи пішли за приміром Злучених Держав.

—o—

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ ч. 22.

І. В. 2

Хлопчик із захисту.

(Докінчення).

III.

Пані Марія стоїть сперта на побічницю дитячого ліжечка і зі схрещеними під бородою руками вдивляється в сплячого хлопчика. Стоїть так що-вечора аж поза північ від чотирьох днів, від першої ночі, від коли хлопчик у неї. Шукає на обличчі дитини й у своєму серці відповіди на єдине питання: чому саме цю дитину вибрала.

А потім: чому навколішках годує його, коли дитина, привчена до іншої їжі, химерить і відмовляється приймати харчі? Чому плаче, просто плаче, коли малий химерить і хоче покидати її та йти собі до товаришів? Хоч знає пані Марія, що він не може тепер покинути її без її волі. Бодай тепер ні, із своїми чотирма роками. Сама думка, що одного вечора може затикнути цей рівномірний віддих дитини, робить пані Марію хворою. Хоч вдивляючись, навіть тепер, у цю дитину, не може не бачити, що це тільки слабенька тінь здорової в такому віці дитини. Пані Марія добре знає, що означають оті сині ниточки на висках.

— Так не може бути — думає — треба щось робити... засягти ради лікарів... і треба, хоч як це неприємне, ще раз поговорити з опікуном дитини... Розпитати гаразд про маму дитини... хто вона була й нащо померла...

Про батька пані Марія не думає! вона відразу знає, що його „нема“ і „не було“.

IV.

Ще того самого тижня має Марія розмову з опікуном дитини. Це сторож кількаповерхової камяниці. Завсіди невиспаний і в поганому настрою чоловік. Пані добродійка питають про маму малого? Була працьовита й чесна дівчина. Його жінка, Мариня, не має чого посміхатися з цих слів! Слово „гонору“ може дати, що тамта була чесна дівчина, а те що трапилося їй... Хто зна, що не було б Марині, його жінці, трапилося, якби був не оженився з нею. Чи здорова була мама? Сонне лице з червоними очима задумується: но, цього вже про неї не можна було сказати. Була „ризикантка“ і через те зійшла зі світа. „Що? Що була?“ — Ризикантка, прошу пані. Потрапила одного дня з тринять і девять ступнів гарячки лежати в ліжку, а другого дня вже до балії стати. Через те й померла на простуду.

Пані Марія дякує за інформації. За страчений час на балачку з нею залишає ось пять золотих. До побачення. Але від порога завертає. Чи не міг би він показати світлини матері малого, коли припадком має? Нехай він не дивується такому проханню, але коли дитина має бути Маріїна, то в цьому нічого дивного...

— Певно, що нічого в цім дивного, — здвигає опікун раменами. Його жінка, Мариня, досить довго нишпорить у комоді, нарешті подає світлину пані Марії.

— Прошу ласкаво, пані добродійко!

Пані Марія скоро хапається за світлину, обкидає її одним поглядом очей і ледве опановує себе. Дивиться ще раз на світлину і каже, як оправдання:

— Ця дівчина служила колись в мене.

Але очі опікуна дитини, тепер уже Ганчиного чоловіка, сверлують її так, що пані Марія чує їх дотики десь аж у нервах мізку і — що за сором! — мусить оправдуватися?

— Ганка служила в мене три роки. Так, ще мій покійний чоловік жив. Ми тоді жили на лісничівці, а покійний син ходив у Львові до гімназії...

Це вияснення вспокоює Ганчиного чоловіка:

— Це мусіло давно бути, бо Ганка, рахувати, булаб уже третій рік за мною.

— Так, тому сім літ... вісімнадцять літ тоді мала... До побачення.

— Цілуємо ручки, добродійці.

На тротуарі припирається пані Марія до муру. Сонце скаче їй по віях, стулює їх ніби у забаві і їй здається, якби чмелик загудів десь близько. З жахом відкриває пані Марія широко очі: це-ж голос її Зенка, як був дитиною! І знову, як з самого розпеченого нутра землі виринає перед нею те страшне, жахливе без відповіді питання: чому саме цю дитину вибрала? Що це за страшний збіг обставин, що власне Ганка, не хто інший, а Ганка мама дитини! Пані Марія готова погодитися з усякою думкою, навіть, що... Але це неможливе. Ганка пішла від них перед сьоми роками, а дитині щойно четвертий рік. Це неможливе... просто неправдоподібне... Але звідки пані Марія знає це? Хто їй казав колись, що ту Ганку, яка була в неї, хтось стрічав її у Львові... Так Ганка була у Львові. І що з того? Що? Ні, вона не могла скриватися передімною, Ганка тоді булаб прийшла до неї. Булаб жадала, щоб пані Марія заопікувалася дитиною або дала їй грошей.. Ганка не була з тих покірних. Пані Марія булаб вичула серцем матері, якби в її дитини були якісь клопоти.. А Зенко до останку був такий безжурний і життєрадісний. Сам Зенко не вмів би скрити такої великої таємниці.

Звідки такі комбінації, стара жінко? Дити-

Другі роковини смерти марш. Пілсудського.

В середу 12. ц. м. вся Польща святкувала другі роковини смерти марш. Йосифа Пілсудського. В год. 6-ій рано запанувала тишина і замовкли звуки орхестр. У всіх костелах, церквах і синагогах відбулися богослуження при участи громадянства, цивільної молоді, представників влади, урядів і війська. В організаціях і товариствах відбулися сходини з рефератами та жалібні академії. Для шкільної молоді відбулися жалібні академії з рефератами про життя та діла марш. Пілсудського. В год. 8.45 вечором вшановано трихвилинною мовчанкою другі роковини смерти марш. Пілсудського. Театри та кіна нечинні.

Безробіття в Америці.

В урядових колах у Вашингтоні кажуть, що торік було у Злучених Державах 9 міліонів безробітних, а цього року пересічно є і буде до грудня 7.500.000 безробітних.

Одначе, кажуть, що безробіття цілком не минеться, але по 4,000.000 безробітних буде постійно й опісля. Влада міркує, що і в майбутньому мусить мати річно по два біліони долярів на допомогову акцію для безробітних, щоб вони могли купувати, а промисл і торговля могли продавати.

Кажуть, що працюючих за платні в Америці є тепер 38.000.000 осіб, а щоб стан праці був більше нормальний, треба, щоб ще яких 3,000.000 людей дістали працю.

Плянований атентат на югославянського реґента.

Нагле арештування у Франції одного з визначних провідників хорватських терористів, т. зв. „Усташі", Марушіча, викликало у паризькій пресі цілу низку далекойдучих здогадів. Преса навіть вяже приїзд Марушіча до Парижа з заповіженою візитою в столиці Франції югославянського кн. реґента Павла в дорозі з Льондону з коронації Юрія VI.

Марушіч попав у руки французької поліції через власну необережність. Після приїзду до Парижа зголосився він 7. травня ц. р. до префектури поліції і, предкладаючи арґентинський паспорт, заявив, що цей паспорт фальшивий, бо він сам є втікачем з Італії і протифашистівським діячем. Рівночасно подав своє правдиве прізвище, думаючи, що воно незнане паризькій поліції. Тимчасом французька поліція одержала недавно з Білгороду повну листу хорватських терористів. Цей спис хорватських терористів, як подає „Ле Суар", доручила югославянському урядові італійська поліція після останнього договору між обома краями. На цьому списку не фіґурує прізвище Марушіча. Югославянська поліція доповнила цей список власними інформаціями й вже доповнений представила французькій тайній поліції. Марушіч є мабуть одним із найближчих співробітників знаного провідника „Усташі" д-ра Анте Павеліча. Його часті подорожі до Німеччини, Бельгії й Австрії кажуть догадуватися французькій пресі, що Марушіч мав виконувати останніми часами ролю посередника в пересиланні кореспонденції між перебуваючими закордоном хорватськими терористами й хорватськими революційними кругами в Югославії.

—o—

ВЕЛИЧАВА КОРОНАЦІЯ
англійського короля.

(Продовження зі стор. 1-ої)

У СОБОРІ.

Королівський похід входить до собору: напереді герольди в історичних одягах, опісля члени урядів: британського й домініяльних, дальше васалі британської корони: індійські й інші екзотичні князі, опісля шефи закордонних делеґацій, чужі князі крови, британська королівська родина, на кінці королева і король. 6 дам двору несе обрамований золотом трен багряної сукні королеви, 8 королівських пажів з перших англійських аристократичних домів підтримує фіолетний трен королівського плаща, обшитого горностаями. Хор співає, органи ґрають; королівська пара засідає на престолах.

„ПРЕДСТАВЛЯЮ ВАМ КОРОЛЯ"

Кентерберійський архиєпископ кланяється королеві, стає перед престолом з льордом канцлером, льордом великим шамбеляном, льордом найвищим достойником і родовим маршалом, а коли мовкнуть фанфари, він говорить:

„Панове, представляю вам короля Юрія, вашого безсумнівного короля. Ви всі, що тут прийшли, чи готові ви зложити йому чолобитню?" У відповідь з трибун, у східній частині вестмінстерського абатства лунають оклики:

„Нехай Бог опікується королем Юрієм!"

Знову ґрають фанфари. Архиєпископ йде на південь, повторяє те саме, хор з трибуни так само відповідає, те саме відбувається у напрямі 4-ох сторін світу.

Король встає і кланяється на 4 сторони.

ПРИСЯГА.

Опісля єпископи складають на вівтарі королівські інсиґнії та біблію, те саме роблять і льорди. **„Чи ваш королівський маєстат готов зложити присягу?"** — питається кентберійський архиєпископ — король потакує. Архиєпископ читає текст присяги: **„Чи обіцюєш і присягаєш володіти народами Великої Британії й доміній, кольоній та інших земель а також індійського цісарства, згідно з правами і звичаями?"** Король обіцює і так само відповідає на інші запити, що **торкаються державної влади й англіканської церкви.** Опісля він клякає перед вівтарем, кладе руку на біблії та заявляє: **„Те, що я тепер обіцяв, сповню. Так нехай мені допоможе Бог".** Король цілує біблію, сідає на престолі та підписує пергамін з текстом присяги. Хор, органи й орхестра виконують один з творів Гендля, архиєпископ починає святочне богослуження. Королівська пара і всі присутні клякають і моляться.

РЕПОРТЕРИ.

Фільмові та редакційні репортери повинаймали по кількасот фунтів місця у мешканнях, попри які проходитиме коронаційний похід та поуставляли там спеціяльні телефонічні апарати. Також у вестмінстерському абатстві поуставляли телефонічні кабіни та окремі будки для фільмових апаратів. Літаки розвезуть негайно фільмові знимки по всій Англії, корабель „Норманді" повезе фільми до Англії.

ЩО РОБИТЬ КНЯЗЬ ВІНДСОРУ?

Бувший король Едвард ще нині вечором оглядатиме коронаційний похід на екрані у замку Канде. Літак привезе йому фільму з коронації довгу на 1800 метрів. (Публика оглядатиме по кінах лише 300метрову фільму, яку перецензурує архиєпископ Кентербері з князем Норфольку).

на виглядала наймізерніше і звідси відрух співчуття до неї... „Чмеликове гудіння"? Не гадай, нерозумна мамо, що тільки твоя дитина могла бути позначена такою „незвичайністю". А може тобі причулося, жінко? Адже дитина вже четвертий день у тебе і ще раз не чула ти того гудіння, що коштувало тебе стільки здоровля і нервів. Крім цього дитина трохи подібна до матері і не має ніодної риски, ніодного руху, що нагадувалоб тобі твого сина. Якийсь дивний супокій і несамовите враження заливає панію Марію: гей би полекшало від того, що Зенко та Ганка вже не живуть. Пані Марія випростовує голову і йде у напрямі свого дому, де чекає на неї її прибраний син.

Чомусь сподівається, що Тосик чекатиме на неї перед хатою на лавочці з берези. Але його там нема. Марія хмурить чоло: так наказувала Касі, що дитина потребує багато сонця, а тимчасом вона тримає дитину в хаті, взаперті. Обережно, щоб зробити несподіванку дитині, відчиняє пані Марія сінешні двері. Заглядає до дитячої кімнатки: ні Касі, ні дитини. З якимсь поганим предчуттям шарпає п. Марія двері від вітальні і камяніє на їх порозі: на долівці посеред порозкидуваних книжок сидить занятий Тосик і — гуде точнісько, так само, як це любив робити дітваком Зенко. Пані Марія мусіла аж двічі голосно кликнути, заки хлопя відірвало голову від книжок.

— Пані! — втішилася дитина.

Пані Марія стала навколішках коло дитини:

— Тосику, золотко моє... не клич мене від сьогодні „пані", а кажи мені... бабуню.

— А чому?

— Бо я... я знала твого тата і я... я дуже любила його.

Суддя Ґонсьоровський далі мліє.

В середу 12. ц. м., третього дня розправи адв. д-р Корчак, який боронить суддю Ґонсьоровського, поставив внесок, щоб трибунал переслухав як свідка судового асесора д-ра К. Мосінга на обставину, що підс. Берґман відкликав добровільно свої зізнання, що ними обтяжив суддю Ґонсьоровського. Просив, щоб трибунал переслухав теж як свідка д-ра Яна Коха, президента окружного суду в Чорткові на обставину, що судді Ґонсьоровський бездоганно виконував свої обовязки — судді. Покликав ще на свідка д-ра Л. Маліцького, віцепрезидента окружного суду у Львові, на обставину, що суддя Ґонсьоровський не цікавився справами, що входили до суду і поладнував лише ті, що йому призначено. Вкінці покликав теж на свідка Степанію Старник, служницю підс. Ґонсьоровського, на обставину, що підс. Берґман ніколи не приносив до помешкання судді ніякої вази. Прокуратор спротивився цим внескам, а трибунал по нараді їх відкинув.

Виявилося, що свідки: д-р Швіґер та Й. Ґертнер не приїхали на розправу, бо виїхали до Чехословаччини; св. адв. д-р Гельб теж не прибув на розправу, бо лежить недужий по операції. Трибунал рішив відчитати зізнання всіх неприсутніх свідків крім д-ра Швіґера та Й. Ґертнера.

З черги прок. **Гриневецький** поставив низку питань підс. Ґонсьоровському у звязку з його рішенням у справі передачі 6 ваґонів пшениці М. Фрідманові з маєтку гр. Чарковського-Голеєвського.

Відповідаючи підс. Ґонсьоровський дістав нервового атаку і почав спазматично плакати.

Прокуратор: Чому ви у слідстві про ці речі нічого не говорили?

Підс. Ґонсьоровський: Не говорив тому, бо зімлів підчас переслухання. Далі жалувався, що з ним поводилися як зі звичайним злочинцем.

Св. М. Фрідман зізнав, що постанова продання 6 вагонів пшениці в тодішніх господарських умовинах ординації гр. Чарковського-Голеєвського було не можливе. На питання предсідника, чому підс. Ґонсьоровський видав таку постанову як екзекуційний суддя, він підходить до суддів, дає неясні виясnення, плутається і вкінці знову спазматично плаче.

ФАШИЗМ У БРАЗИЛІЇ.

В Ріо де Жанейро, столиці Бразилії, фашисти в зелених сорочках уладили маніфестацію з нагоди вшанування памяти героїв, що полягли за незалежність Бразилії. Бразилійські фашисти називаються „інтеґралісти".

—o—

ТРЕТЯ ПЯТИРІЧКА.

Опрацьований плян третьої пятирічки передбачує трикратний зріст продукції в СССР. Плян передбачує зріст продукції легкого промислу, зокрема текстильних виробів і взуття та зріст споживчого промислу.

—o—

ДОМАГАЮТЬСЯ 30-ГОДИННОГО ТИЖНЯ ПРАЦІ.

Професійні союзи кравців у Ню Йорку, що обєднують 45.000 членів домагаються від 1. червня підвишки платень на 20 проц. і 30-годинного тижня праці.

Сатана хоче ворожнечою, вином і грою завести ненависть між вами. — Коран.

НОВИНКИ.

— **Найкращіші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до переховання літом.

— **VI. Зїзд Українських Природників і Лікарів** відбудеться в днях 16.—17. травня в салях Наукового Товариства. В розісланих програмах через помилку в друку пропущено реферат д-р О. Тисовського п. з.: Морфольогічна генеза голови хребовця на новій основі. Крім цього додучено до програми реферат д-ра В. Мілянчука Залежність сили протон-неврон від спіну і реферат д-ра О. Кобиської (ЧСР): Причинок до бактеріольогічних дослідів на мигдаликах, особливо при шкарлятині. Пригадуємо, що в суботу 15. травня в год. 20. відбудуться товариські сходини учасників у салях „Бесіди", вул. Рутовського 22. Звертаємо увагу, що в часі між 15. і 30. травня можна користати зі знижки на залізницях. Для цього треба в місцевому бюрі подорожі взяти карту участи в імпрезі „Весна" у Львові. Коли такого бюра на місці нема, треба, приїхавши до Львова, затримати залізничий білет і на цій підставі взяти карту участи в бюрі „Орбісу" у Львові. Поворотні білети дістається тоді даром. — Організаційний Комітет Зїзду українських природників і лікарів. 320

— **До відома української академічної молоді.** Замкнені реколекції для академічної мужеської молоді відбудуться у монастирських заведеннях при вул. Зибликевича в днях від 14. ц. м. год. 17. до 18. ц. м. год. 9 рано. Удержання 5 зол. Взяти з собою простирало, коц, подушчину, рушник, мило. Зголошення в Секретаріяті Т-ва „Обнова" в четвер 13. ц. м. від год. 18—19, при вул. Коперника 36 (під вежею).

— **Коли зачнуться шкільні ферії?** Шкільні кураторії видали обіжник у справі закінчення шкільного року. Згідно з рішенням міністерства освіти кінець шкільного року і роздачу свідоцтв устійнено на 16. червня ц. р.

— **Ліцей в Заліщиках.** Зачувати, що в Заліщиках хотять зорганізувати державний гуманістичний і природничий ліцей. Відкриття залежить від скількости зголошених кандидатів.

— **Калущина прикордонним повітом.** Тому що калуський повіт на невеличкім просторі від півдня стикається з чехословацькою границею, признали його в цілости прикордонним повітом. Це стягає на мешканців повіту деякі трудноші. Важка є постанова закону про потребу згоди воєвідства на заключення договору при перенесенні нерухомостей на інші особи. Ця постанова ввійшла в життя 60 днів після видання закону про прикордонні полоси, отже почала обовязувати з днем 22. м. м. Одначе в кілька днів пізніше появилася новеля, що продовжує речинець свобідного заключування контрактів до 1. липня ц. р.

— **Зловживання при будові дороги на Гуцульщині.** В коломийськім окружнім суді розпочалася розправа проти інж. Містерка, б. начальника вимірового реферату в станиславівському воєвідському уряді, під закидом зловживання влади задля зиску. При будові автостради, що лучить Жабє і Косів з Татаровом, він м. ін. виказував більші видатки, ніж поправді мав, вписував робітників, яких не було і т. п. Розправа розписана на тиждень.

— **Горить нафтовий закіп під Косовом.** В нафтовому закопі фірми „Премієр" на Вербівці біля Косова запалився ґаз, наслідком чого увесь закіп станув у вогні. Пожежа загрожує лісові, що окружує закіп. До рятунку стануло кількадесять селян, що працювали в полі. Вони прорубали сокирами дерева довкола й охоронили ліс від пожежі. Вогонь тревае дальше.

— **Скандальні відносини в скарбовому уряді.** В окружному суді в Золочеві розпочався сензаційний процес проти начальника скарбового уряду із Зборова, Йосифа Ляврова, урядовця Р. Пшевлоцького та зборівських громадян Із. Розенцвайґа, Й. Юрашка й Оз. Бурґа за ріжні зловживання. Найпоганіше представляється на основі акту обвинувачення справа Ляврова, що зловживав свого становища в ріжних напрямах. Використовуючи примусове положення деяких платничок, що були приневолені явитися особисто в податкових справах, він доводив їх до сексуальних зносин, часто вживаючи насильства, і за те робив їм деякі уступки при екзекуції податків. Хотячи уходити перед владою і зборівським громадянством за великого суспільного діяча, він змушував податників складати окупи на публичні цілі і за те відносився прихильно до їх прохань. Взагалі Ляврів поводився з одними платниками дуже ласкаво, з іншими брутально, терроризував їх і безоглядними екзекуціями доводив до маєткової руїни. Одну жінку з Озірної знасилував і зате поробив їй опісля неоправдані податкові полекші, які обурювали інших громадян. Розправу веде віцепрезидент суду Млинарський.

— **Страйк у Коломиї.** Робітники, заняті при інвестиційних роботах на терені Коломиї оголосили страйк. На місце прибув станиславівський воєвода і директор воєвідського Фонду Праці.

— **Краєва хроніка.** В Станиславові помер на вулиці з голоду Маркус Штайкорн, еміґрант з Німеччини. — В Гаях Вижних пов. Дрогобич 32-літній коваль Микола Скоропад спричинив у кузні вибух знайденого гарматнього стрільна, яке його вбило а його 16-літнього брата тяжко ранило. — У Станиславові засуджено на рік вязниці Н. Залозецького, який представившись учительці Марії Лобанців за інжиніра, вимантив від неї 900 зол., обіцюючи з нею оженитись. — У Катериничах коло Рудок підпалив хтось шлюзи рибного ставу гр. Лянцкоронських. — У лісах Конюшок Семенівських поліція арештувала Теодора Пйотровського, що втік із арешту, де мав відсидіти кару за тяжке ушкодження тіла.

— **Погоня за актуальністю.** З Ню Йорку вилетіли 9. ц. м. до Льондону два американські летуни, Меріль і Лямбі, везучи фільмові знимки з катастрофи „Гінденбурґа", щоби забрати назад літаком і тою самою дорогою фільмові знимки з коронаційних урочистостей для американських кінових підприємств. Лет понад океан відбували зі швидкістю 150—250 км. на годину. За 21 годин і 33 мінут вони перелетіли понад Атлянтійський океан і дістались до Англії, де осіли в Нортфільді у ґрафстві Есекс.

— **За вбивство доньки параґвайського посла.** У Вінер Найштадт відбувся наглий суд над трьома злочинцями, що вбили тому два тижні під Віднем доньку параґвайського посла у Відні, 20-літню Інґред Вінґрен. Вони напали на неї вечером, як сама одна їхала автом, вбили трьома револьв. кулями, й забрали валізу, в якій нічого вартісного не було. Всі три обвинувачені поводилися перед судом зухвало. Двох бандитів, 21-літнього Шедля і 20-літнього Флека засудили на кару смерти і до трьох годин повішено, а третього, Стейскаля, засуджено тільки на 18 літ вязниці, бо не має ще 20 літ.

— **Анальфабетизм у Ленінграді.** Як повідомляє совітська преса, ліквідація анальфабетизму в Ленінграді посувається слабо. Кілько є анальфабетів у Ленінграді, не знати. Не можна знищити анальфабетизму навіть серед промислових робітників, бо нпр. у фабриці „Верстно" є 300 анальфабетів, у тютюневій фабриці 650, в Кіровському Заводі 740. З цього приводу совітська преса закидує професійним союзам бездільність і бюрократію.

— **Ґімназії Р. Ш. мають права прилюдности.** В мою статтю „Реформа шкільництва в Польщі", друковану в ч. 17. (437) тижневика „Неділя" вкралася прикра друкарська помилка такого змісту: „Приватні ґімназії СС. Василіянок мають право прилюдности, а ґімназії Рідної Школи того права не мають". Спростовую цю помилкову інформацію в інтересі загалу в тому напрямі, що декотрі ґімназії Рідної Школи мають теж право прилюдности, а саме на 12 ґімназій Р. Ш. т. зв. управнення, себто право прилюдности, має в цьому шк. р. 5 (пять) ґімназій. — **Іван Ющишин.**

Алькоголь і тютюн спинюють умовий розвиток людини.

Зі судової салі.

15 СЕЛЯН ПЕРЕД СУДОМ

В понеділок 10. ц. м. стануло перед судом присяглих у Бережанах 15 селян з Потутор і Котова, яких прокуратор притягнув до відповідальности за провини зі статтей: 129 к. з. (погроза проти урядовців), 163 к. з. (участь у збіговищі) і 236 § 1. к. з. (побиття). На лаві підсудних засіли: 1) Теодор Сеньків, 25-літній селянин; 2) Василь Баричка, 27-літній зарібник; 3) Гринько Корбило, 24-літній зарібник; 4) Михайло Хичій, 29-літній зарібник; 5) Іван Хичій, 22-літній зарібник; 6) Михайло Канюка, 21-літній зарібник; 7) Михайло Вальків, 27-літній зарібник; 8) Іван Левицький, 26-літній зарібник; 9) Василь Лапунька, 29-літній зарібник — усі з Потутор; 10) Гаврило Заседко, 22-літній зарібник; 11) Ярослав Ковальчук, 25-літній зарібник; 12) Богдан Лапунька, 23-літній зарібник; 13) Петро Бесага, 25-літній зарібник; 14) Ольга Бесага, 23-літня зарібниця — всі з Котова, бережанського повіту та 15) Ольга Щур зам. Фатюк у Носівцях к. Завалова, підгаєцького повіту. Підсудних боронять: адв. д-р В. Бемко і д-р М. Західний.

Акт обвинувачення каже, що 21. травня 1936. р. підсудні брали участь у збіговищі в Котові, підчас якого зневажили і побили солтиса громади Яна Цесельського й Олександра Карпінського, не послухали солтиса, коли він взивав юрбу розійтися до дому. Знову обі підсудні — каже акт обвинувачення — підбурювали юрбу словами: „бийте поляків, ляхів і мазурів".

Всі підсудні відповідали вже перед карним судом у Бережанах, але саме на розправі на внесок прокуратора суд признав себе некомпетентним і передав справу до розгляду судові присяглих. Тоді теж прокуратор наказав арештувати двох перших підсудних і вони перебувають в арешті аж дотепер. Усі інші відповідають з вільної стопи.

ЛАНДВЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Вок. авд., 20.10, 21.00 Танц. музика, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.20 Скрипка, фортепян, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Концерт сучасної музики. МЮНХЕН (405) 16.40 Сопран, скр., форт., 17.25 Варіації і фуга на тему нар. рос. пісні Кнорa, 19.00 Розр. концерт, 22.30 Орх. концерт. ПРАГА (470) 17.05 Моцартів квінтет, 20.25 Серенада Моцарта ес-дур д-дур. 20.25 Серенада Моцарта ес-дур на дуті інстр., 21.00 Камер. музика. РАДІО ПАРІ (1648) 12.15 Орх. концерт, 18.15 17.30, 18.30, 20.15 Спів, 18.00 Камер. музика, 17.45 Соло на альтівці, 19.45 Форт., 21.00 Давні й нові пісеньки. РИМ (421) 17.25 Спів, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00 „Граф Люксембурґ" оп. Легара.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО

Четвер, 13. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Програма на днес, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. п., 8.00 Авдиція для дітей, 11.30 Музичний порадник для молоді вселюдних шкіл: орх., рецитації, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Із французької музики, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Огляд хліборобських видань, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Циганські орхестри, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легкі пісеньки, з гр. пл., 15.50 Сатири, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Сольові пісні з гр. пл., 16.15 Культурне життя столиці, 16.20 Хвилина питань для старших дітей 16.35 Орхестра, 17.00 Винаймаю мешкання та приймаю робітника, 17.15 Камер. концерт, скр., форт., 17.50 З історії польського театру, 18.00 Актуальна гутірка 18.10 Спортові вістки, 18.20 Ріш. Ваґнер, з гр. пл., 18.35 Даваня молодь при сусіднім краї, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви (Чехословаччина): „Янголи між нами" Ланґера, 19.45 Сальон. і танц. музика, 20.30 У сонці Кубальонки, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Ол. Вельгорський: спів (Шлятова, Лучай) скрипка, 22.00 Танц. музика у вик. орх., 23.00—1.00 Танцева музика з гр. пл.

Пятниця, 14. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Програма на днес, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Усміх Львова" на осн. Корн. Макушинського, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Нар. капеля, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Качата й гусята, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Із звукового фільму, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Один день на кольонії, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Пісні, з гр. пл., 16.10 Суспільна гутірка, 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Віденські пісеньки та танки у вик. мандолінистів, 17.00 Варшава в часах неволі, 17.15 Камер. концерт у вик. квартету, 17.30 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.16 Спортовий порадник, 18.20 Туристо, пізнай власне місто, 18.30 Абрагам: „Вікторія та її гузар" попурі, з гр. пл., 18.40 Король нафти, гутірка, 18.45 Програма на завтра 18.50 Лісові новини, 19.00 „Мелюзина" епізод із пов. Софії Коссак „Прокажений король", 19.20 З піснею по краю, 19.45 Про інструменти симф. орх.: Трубка, пузон, туба, 20.00 Верді: „Травіята" трансмісія з Міляна; у перерві коло год. 21.00 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.30 „Майд ін Інґленд" скеч, 22.45 Популярна музика з гр. пл., 23.00—1.00 Танцова музика з гр. пл.

Радіокутик.

ОПЕРА ВЕРДІЯ „ТРАВІЯТА".

До безсмертних опер великого репертуару належать у першу чергу твори Вердія. Надзвичайна мельодійність його опер, доступність, правдиво італійське багацтво мельодій, які самі впадають до вуха, велика драматичність — оце загальні риси музики Вердія.

Джузеппе Верді, уроджений на селі як син власника сільської гостиниці, мусів тяжко боротися від наймолодших літ за свою музичну будучність. До консерваторії його не прийняли, бо був, мовляв, мало здібний... Не пізналися на таланті одного з найбільших композиторів Італії.

Властиво славу здобуває він щойно маючи 40 літ, завдяки трьом операм: „Ріґолетто", „Травіята" і „Трубадур". Від того часу росте його слава. Небавом Верді належить уже до духових провідників народу, не тільки в ділянці музики, але також як відважний пропаґатор ідеї свободи і визвольної боротьби. Вмирає він у 1901 р., маючи 80 літ залишаючи величезну кількість вартісних творів і чудесне „Реквієм".

До найпопулярніших творів цього великого композитора належить „Травіята", основана на знаному творі Дюма „Камелієва дама". Травіята, красуня паризьких сальонів пів-світу, пізнає правдиве кохання в чистому почутті молодого Альфреда Жермона. Покидає сальони, щоб у тихому сільському домі враз з Альфредом провести решту свого життя.

Одначе не довго користають вони зі щастя. В часі відсутности Альфреда приходить до Травіяти його батько, який просьбами і переконаннями схиляє Травіяту віддати сина родині і зрезиґнувати зі свого щастя для майбутнього добра Альфреда. Травіята покидає Альфреда. Батько за пізно пізнає свою помилку і за пізно Альфред повертається до Травіяти. В його обіймах вона вмирає.

Всі людські почування знаходять свій вислів у музиці Вердія. Сцена смерти Травіяти належить до музично найбільш зворушливих фрагментів оперової літератури.

Цю оперу подає „Польське Радіо" в цілості в авдиції з кружків 14. травня в год. 20.00 у виконанні артистів міланської „Скалі".

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 4. травня н. р. кооперативам платить за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	3·25 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув.	3.30 „
молоко від 27. IV. н. р.	0.18—0·19 „
копа яєць	2·60 „

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 12. V. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахорізні „М. С." у Львові, (ул. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре умясені, повногруді товсті	1.30 зол.
Курки молоді I. кл. товсті без напивку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.20 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно—продажа: Бельґи бельґ. 89·53, 89·10, Долари американські 5.28·50, 5.26·00, долари канад. 5.28·50—5.26·00, Фльорени гол. 290·87—289·15, Франки фр. 23·76—23·62, Франки швайцарські 121·10—120·30, Фунти англ. 26·15—25·99, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·90—18·20, Кор. дан. 116·69—115·85, Кор. норв. 131·33—130·35, Корони шв. 134·88—133·90, Ліри італ. 24·00 — 23·20, Марки фінл. 11·56—11·20, Марки нім. 123·00—121·00, Шил. австр. 98·00—97·00, Марки нім. срібні 131, 128.

Акції.

Банк Польський 101·50, 101·75, 101·50, Вугіль 18·00, 17·50, 27·75, Лільпоп 15·00 Норблин 6·00.

Тенденція дещо слабша.

Папери.

3 поз. інвест. I ем. 64·00 серія некот. 2. ем. 64·35 серія 83·50, 6 дол. 51·50, купон 12·32, 4 прем. дол. 37·60, 37·85, 37·60, 7 стабіл. 368·00, купон 12·78.

Збіжжя.

Львів, 12. V.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	29·50—29·75
Пшениця збір. червона	28·50—28·75
Пшениця одн. біла	29·25—29·50
Пшениця зб. біла	28·50—28·75
Овес шт. I. незамок.	23·00—23·25
Овес шт. I. А легко зам.	22·25—22·50
Овес шт. II. незамок.	22·25—22·50
Овес шт. II. А легко зам.	21·50—22·00
Бараболя	4·00— 4·25
Висівки житні	14·25—14·50
Висівки пшен. грубі	13·75—14·00
Висівки пшен. середні	13·00—13·50
Висівки пшен. мілкі	14·25—14·50

Інші курси незмінені.

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Старшина Української Бурси ім. Митрополита Шептицького у Львові розписує конкурс на настоятеля бурси. Подання вносити до 25. червня ц. р. на адресу голови, вул. Куркова 14, II.

За Старшину Української Бурси ім. Митроп. Шептицького:
О. проф. Ст. Шпитковський, голова
Проф. Зенон Зелений, секретар.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.